

Gomal land in the State

*Q.—480. Sri S. R. RAMIAH (Hosakote).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the area of gomal land in the State;

(b) whether they are aware that most of the gomal land is disposed for cultivation;

(c) the action taken to restore such gomal land;

(d) whether there is any scheme to improve gomal land, if so, the action taken and the money spent over it?

A.—Sri KADIDAL MANJAPPA (Minister for Revenue).—

(a) 27,98,079 acres.

(b) No.

(c) Does not arise in view of the reply to item (b).

(d) Yes, wherever Village Panchayats come forward to improve gomals in their village, assistance is given in accordance with G. O. No. RD 296 LGB 57, dated the 4th March, 1958. A sum of Rs. 18,861 has been spent so far.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಗೋಮಾಳದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 27,98,079 ಎಕರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ? ರಾಜುಗಳು ಎಷ್ಟು?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—Statistics are being collected.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಗೋಮಾಳಗಳಿವೆ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ದನಗಳು ಮೇಯು ತಕ್ಕ, ಎತ್ತುಗಳು ಮೇಯುತಕ್ಕ ಎಮ್ಮೆಗಳು ಮೇಯು ತಕ್ಕ ಗೋಮಾಳಗಳಿವೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—We want to know what is the kind of gomal available. ಎತ್ತುಗಳು ಮೇಯುವ ಗೋಮಾಳ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಉಡಾಫೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—I take objection to those words. The Hon'ble Member cannot interfere like that. There is only one kind of gomal, Gomal reserved for grazing purposes.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ದನಗಳು ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಗೋಮಾಳ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ದನಗಳು ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಭಾಗ ಗೋಮಾಳ ಇದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

Sri C. K. RAJIAH SETTY.—May I know in how many villages gomal exists and its extent?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—That information is not readily available.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ಗೋಮಾಳ ಇರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಕಡೆ ಎಷ್ಟು ಗೋಮಾಳ ಇರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಇಲ್ಲ.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The area of gomal land is really very considerable but many of these areas do not have good pasture grass. At one time the Government had sent a man for studying growth and research work in grassology. If he is not there, will the Government make an effort to put somebody else on this work of improving the grass on these enormous areas of gomal land?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—There is a scheme for improving Gomal land; if at all it is to be implemented, it requires the co-operation of village panchayats; wherever panchayats come forward with their proposals to improve the gomal land, the Government is ready to sanction adequate sums of money.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಶಂಕರಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಗೋಮಾಳದ ಜಮೀನಿನ ಬಹು ಭಾಗ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನು ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನಾದರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನು ನಲ್ಲ ಬಹು ಭಾಗವನ್ನು ಗೋಮಾಳಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಗ್ರೊವೋರ್ಸ್ ಫುಡ್ ಕ್ಯಾಂಪೈನ್‌ಗಾಗಿ ಒಂದುವೇಳೆ ಗೋಮಾಳದ ಜಮೀನನ್ನು ಏನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೆತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗೋಮಾಳದ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಗೋಮಾಳಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ತಮಗೆ ಇರುವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ದನಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನು ಇರಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಾ ಇರುವ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದ್ದೇವೆ. ಅದು ದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೇವು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಜನಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮಾತು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಮುರಾರಾಧ್ಯ.—(ಎ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನು 27 ಲಕ್ಷ ಚಿಲರೆ ಎಕರೆಯಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ರಾಜ್ಯ

ದಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ರಾಸುಗಳಿರುವಾಗ ಅವುಗಳ ಗೋಮಾಳ ಕ್ಯಾಗಿ ಇದೆಯು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲರತ್ತಕ್ಕ ದನಕರುಗಳಿಗೆರಾ ಇಷ್ಟು ಜಮೀನು ಸಾಕೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮರಾಠಾ ರಾಧ್ಯರಿಗೆ ಲೋಕಾನುಭವ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲರತ್ತಕ್ಕ ಗೋಮಾಳವನ್ನೆರಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ರಾಸುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೆರಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಂಚುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಗೋವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನು ಕಡಮೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಮರಾಠಾಧ್ಯ.—ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿದಂತೆ ಗೋಮಾಳವನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೀರಿ ? ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲರತ್ತಕ್ಕ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಆ ಗೋಮಾಳ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಗೋಮಾಳ ವಿಧಾಯಕ ವಾದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಸಾಗುವಳಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ದರೂ ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಿರತ್ತಕ್ಕ ಗೋಮಾಳಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ರಾಸುಗಳು ಇದ್ದರೆ ಆದಕ್ಕೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ.—(ಡಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವರೆಗೆ 18,861 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಎಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.— ಆ ವಿವರಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿವೆ. ಓದಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರೂ.		ರೂ.
ಬೆಂಗಳೂರು	2293	ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡಜಿಲ್ಲೆ 250
ಬಳ್ಳಾರಿ	1400	ಬಿಜಾಪುರ 4790
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	1994	ನಾರ್ತ್ ಕನರಾ 2793
ಕೋಲಾರ	2191	ಗುಬ್ಬರ್ಗ 1040
ತುಮಕೂರು	975	ರಾಯಚೂರು 1135

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ.—ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದನಕರುಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಗೋಮಾಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಾಗ ಕೇವಲ 975 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಅಪರ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಆ ಸ್ಥಳೀಯರೇ ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಯೋಜನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಎಷ್ಟು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಯಾವ ಯಾವ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ನಡೆದಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ಊರುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

Sri J. P. SARVESH.—May I know whether Government realises that there are places where two crops are taken and there are places where one crop is

taken and where one crop is taken, there is less necessity for Gomal land ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮಾತು.

Sri J. P. SARVESH.—Will the Government reduce the Gomal land in dry areas ?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—We have already fixed the minimum extent. It is 30 acres for 100 heads of cattle.

Sri M. RAMAPPA.—Will Government consider the question of handing over the gomal land to the agricultural department for the implementation of the proposed scheme ?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—It is a suggestion to be examined.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನು ಹೆಚ್ಚು ಇರುವ ಕಡೆ ಸಾಗುವಳಿಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಹಂಚಿ ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ಗೋಮಾಳವನ್ನು ಬರೀ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನು ಕಡಮೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಅಮೃತಮಹರ್ ಕಾವಲನ್ನು ಗೋಮಾಳಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಮೃತಮಹರ್ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಅವರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಇದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—ಜಮೀನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೇನು ತೊಂದರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಮೃತ ಮಹರ್ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ಗೋಮಾಳಕ್ಕಾಗಿ ಜಮೀನು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಡಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಫಾರಿಸ್ತ್ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದನಗಳು ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಜಮೀನಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

Sri D. ABDUL RASHEED.—Are there instances of persons who have unauthorisedly cultivated gomal land and subsequently got that land by paying a penalty ?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—If the gomal land is encroached by people, we are taking action to evict them.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಮಂಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೇವಲ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನಿ ಗೋಸ್ತರ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅನೈಯತೆ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕುಂದಾಪುರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲರಂತೆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹುರಿದುಂಬಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮೂಕಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನನ್ನು ಕೆಲವು ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಹಿಡುವಳಿಯಾಗಿ ನೀರಾವರಿಗೋಸ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಂಥಾ ದ್ದೇ ನೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

Sri Y. VEERAPPA.—What are the particular improvements made by spending Rs. 18,861 in respect of gomal ?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—Fencing and improved varieties of grass being sown, etc. These are some of the items of improvement.

Sri Y. VEERAPPA.—Have you visited any area where by spending so much of money, there is successful implementation of the scheme ?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—I have seen one or two villages. The scheme has been implemented successfully.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ವೆಂಕಟರದ್ಡಿ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗೋಮಾಳದ ಜಮೀನನ್ನು ಪುನಃ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುವಾಗ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದನ್ನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡಲಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಚಿನ್ನಸ್ವಾಮಿ.—ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಏಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಹುರಿದುಂಬಿಸಿ. ಆಗ ಅವರು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವ ಮನವಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಚಿನ್ನಸ್ವಾಮಿ.—ಅವರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿ ಮನವಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ವಾರ್ ಆರಾಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಚಿನ್ನಸ್ವಾಮಿ.—ಯಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ; ಇದ ಕೋಸ್ತರ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಮುಂದುವರಿದ ಪಾತ್ರಿಮಾತ್ಯದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ರಾಸುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾ

ದಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಗೋಮಾಳಕ್ಕೋಸ್ತರ, ತಮ್ಮ ದನಗಳ ಮೇವಾದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೋಸ್ತರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ರಾಸುಗಳಿಗೆಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಜಮೀನನ್ನು ಬಡಬಗ್ಗೆಗೆ ಅಥವಾ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹಂಚತಕ್ಕ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಅದೇ ಧಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು. (ನಗು !)

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆ ರಾಗ ನಾನು ಕಲಿಲ್ಲ. ಸರಾಗವಾಗಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂದುವರಿದ, ಪಾತ್ರಿಮಾತ್ಯದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ, ಅಮೇರಿಕಾ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಹಿಡುವಳಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಹಿಡುವಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 400-500-1000 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಸಲಾಗಿಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನಷ್ಟು ಪುಟ್ಟ ಹಿಡುವಳಿ ಕೇವಲ 4-5 ಎಕರೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನು ಎಂದು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ 18,861 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊಬಲಗಿನಿಂದ, ಈ ಮೊಬಲಗಿನಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 975 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ಆಗರೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಹಾಗೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ಯಾವಾಗ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ತರಿಸಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ನಿಧಾನವಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ನಿಧಾನವಾಗಲೇ ತರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗ ಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಹಿಡಿಯ ಬಹುದು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಇಷ್ಟೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ಬಂದ ತಕ್ಷಣವೇ ನನ್ನ ಪರ್ಸನಲ್ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆಗಬಹುದು.

1-30 P.M.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಉತ್ತರ ಬಂದಾಗ ನನ್ನ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ನಾನದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri C. J. MUCKANAPPA.—May I know the money set apart under this

scheme for the improvement of gomal in the State ?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—I do not remember. The Budget is in the hands of the Hon'ble Member; he can look into it.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I am asking not for this year.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಡ್ತಿಬಿಟ್ಟು ನೋಡಬಹುದೆಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I am seeking this information for last year, Sir. What was the money set apart for the improvement of gomal land in the State under the Scheme ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಗಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—Sir, I do not remember. I remember there is an allotment. The Hon'ble Member cannot expect me to give off hand the exact amount.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ.—ನೂರು ಕಾಲ್ಪಡೆಗಳಿಗೆ 30 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಐ ರ ಬೇಕೆಂದು ಅಗಲೆ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ಹಾಗೆ ಗೋಮಾಳವಿಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅಕ್ಕಯಿರ್ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೇನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ.—ಹಿಂದೆಲ್ಲ ಅವರು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವರು ಹೇಗೋ ಏನೋ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿದ್ದರು.

Sri GAJANAN PANDIT.—In relation to the figures supplied regarding the cattle etc., is the gomal land now available sufficient ?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—I have already stated it, Sir.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮೂಕಪ್ಪ.—ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ 18,861 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಹುಲ್ಲು ಬಿತ್ತನೆಗಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಉಳುವುದಕ್ಕೂ, ಉತ್ತಮದರ್ಜೆಯ ಹುಲ್ಲಿನ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಗೋಮಾಳಗಳಿಗೆ ಬೇಲಿ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೂ ಈ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆಯಾಗಿರುವ ರೈತನಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಪಾನುವಾರುಗಳ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ತಾವು ಏನಾದರೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ಕಯಿರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ದಾಸಪ್ಪ.—ನರ್ಕಾರದವರು ಈ 18,861 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಗೋಮಾಳವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್.

Allotment of Iron and Steel in Kolar Gold Fields.

*Q.—484. **Sri M. C. NARASIMHAN** (Kolar Gold Fields).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the names of persons who have been issued permits for Iron and Steel in Kolar Gold Fields ;

(b) the amount of Iron and Steel allotted and the period from which the quota has been allotted ;

(c) the amount of Iron and Steel actually so far supplied during each of the years, since the issue of the quota ;

(d) whether complaints have been received that the entire quantity indicated in the quota has not been supplied ;

(e) whether complaints or reports (i.e., Departmentally) have been received of the misuse of quota ?

A.—**Sri B. *D. JATTI** (Chief Minister).—

(a) *Vide* Statement "A" given below.

(b) and (c) *Vide* Statement "B" given below.

(d) Yes.

(e) No departmental complaints were received about misuse of quota. However, a petition addressed to the Sales Manager of the Mysore Iron and Steel Works, Bhadravati, alleging misuse of Iron and Steel, issued to Messrs. Taj Steel Works was received but on enquiry the complaint was found to be baseless.